

Protocol Kindermishandeling en Seksueel Misbruik Roelof Venema School

Doel

Het doel van dit protocol is het waarborgen van de veiligheid en het welzijn van de leerlingen op de Roelof Venema School. Dit protocol voorziet in richtlijnen voor het herkennen, signaleren en handelen bij vermoedens van kindermishandeling en/of seksueel misbruik.

Definitie kindermishandeling

Elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige.

Meldcode

De wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (sinds 2013) verplicht beroepskrachten, ook onderwijspersoneel, om een vijfstappenplan te gebruiken als ze het vermoeden hebben van kindermishandeling en/of huiselijk geweld.

Het doel van de wet is leerlingen die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling in de thuissituatie, passende hulp te bieden, zodat een einde komt aan de bedreigende situatie.

De Roelof Venema School hanteert de landelijk vastgestelde meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Het team is op de hoogte van de stappen in de meldcode en handelt volgens de stappen zoals beschreven in de meldcode.

De stappen in de meldcode zijn:

1. In kaart brengen van signalen;
2. Collegiale consultatie en overleg met de aandachtsfunctionaris*;
3. Gesprek met de ouders/verzorgers;
4. Wegen van het geweld of de mishandeling, bijvoorbeeld door overleg met Veilig Thuis;
5. Beslissen over zelf hulp organiseren of melden bij Veilig Thuis;

In bijlage 1 wordt het stappenplan nogmaals weergegeven in een stroomdiagram.

Vastleggen

De stappen van de meldcode worden feitelijk vastgelegd in Parnassys onder de leerlingnotitie: meldcode.

Definitie seksueel misbruik

Er is sprake van seksueel misbruik als een volwassene seksuele handelingen pleegt met een kind. Of wanneer dit gebeurt in andere situaties waarbij de pleger misbruik maakt van het leeftijdsverschil of zijn of haar macht. Bij seksueel misbruik is er altijd sprake van ongelijkwaardigheid. Bijvoorbeeld: een volwassene en een kind, een hulpverlener en een cliënt, een docent en een leerling.

Het vlaggensysteem

De Roelof Venema School hanteert het Vlaggensysteem die gebruikt wordt om seksueel gedrag van leerlingen te beoordelen op een schaal van gezond tot zorgwekkend of grensoverschrijdend gedrag. Het systeem maakt gebruik van verschillende kleurcodes om de ernst van het gedrag aan te geven.

De kleurcodes:

- Groene vlag (gezond gedrag): Dit zijn normale, gezonde uitingen van seksualiteit die passen bij de leeftijd en ontwikkeling van het kind. Voorbeelden zijn nieuwsgierigheid, zelfontdekking en het stellen van vragen over het menselijk lichaam.
- Gele vlag (grensoverschrijdend, maar niet noodzakelijk schadelijk gedrag): Gedrag dat als grensoverschrijdend wordt beschouwd, maar niet direct schadelijk is voor anderen. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld ongepaste opmerkingen of ongewenste aanrakingen waarbij de intentie niet direct schadelijk lijkt te zijn.
- Oranje vlag (grensoverschrijdend en mogelijk schadelijk gedrag): Dit gedrag wordt als zorgelijk beschouwd en kan schadelijk zijn voor anderen. Er is sprake van overduidelijke grensoverschrijding met een mogelijk risico op schade voor betrokkenen.
- Rode vlag (schadelijk gedrag): Dit gedrag wordt als schadelijk beschouwd en vereist onmiddellijke interventie. Er is sprake van ernstige grensoverschrijding met duidelijke schade voor betrokkenen. Dit kan bijvoorbeeld wijzen op seksueel misbruik.
- Zwarte vlag (zwaar grensoverschrijdend seksueel gedrag): hier wordt iemand pijn gedaan. Dit kan echt niet. Stoppen!

Het vlaggensysteem wordt gebruikt als een hulpmiddel om professionals te ondersteunen bij het inschatten van seksueel gedrag en het nemen van passende maatregelen. Het is belangrijk om dit systeem te gebruiken met kennis van de ontwikkelingsfase van het kind, culturele context en individuele omstandigheden.

In bijlage 2 wordt het Vlaggensysteem met daarbij passende acties voor leerkrachten weergegeven.

Vastleggen

De kleurcodes geel, oranje, rood en zwart worden feitelijk vastgelegd in Parnassys onder de leerlingnotitie: Vlaggenstelsysteem. Daar zijn alle stappen die gevolgd moeten worden uitgeschreven.

Opleiding en deskundigheid

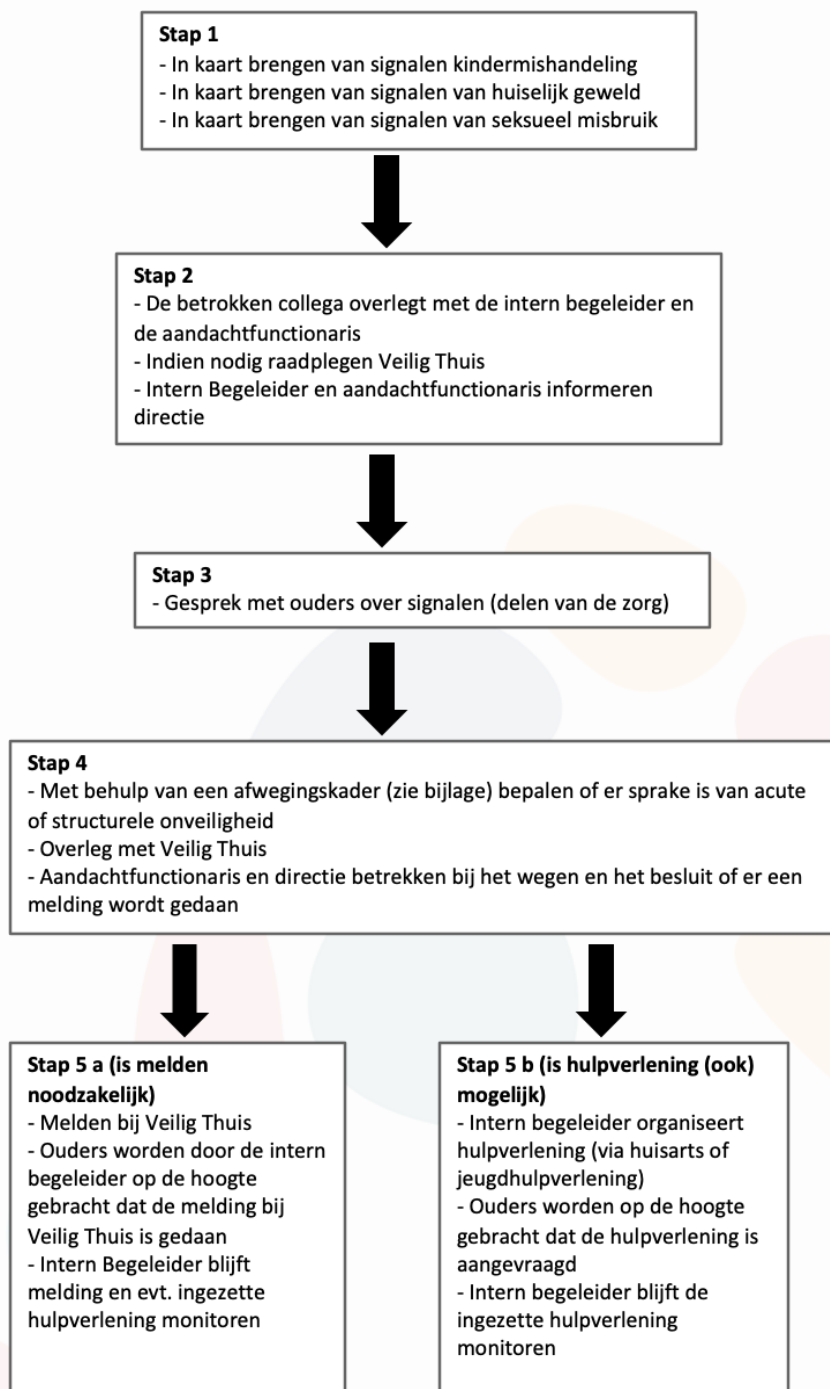
Het team van de Roelof Venema School wordt regelmatig geschoold op het gebied van signalering en omgang met kindermishandeling en seksueel misbruik. Er wordt gezorgd voor voldoende kennis over de meldcode en de stappen daarin. De aandachtfunctionaris* zal dit jaarlijks tijdens bouwvergaderingen of tijdens teamvergaderingen/studiedagen onder de aandacht brengen.

*Aandachtsfunctionaris

De aandachtsfunctionaris is het aanspreekpunt voor het team en ouders met betrekking tot zorgen over kindermishandeling en seksueel misbruik. De aandachtsfunctionaris biedt ondersteuning en advies bij het hanteren van de meldcode en kan door het team worden geraadpleegd bij vermoedens van kindermishandeling. Een aandachtsfunctionaris op een basisschool is verantwoordelijk voor het coördineren en bewaken van het beleid met betrekking tot kindermishandeling en seksueel misbruik.

Bijlage 1

Stroomschema meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Alle stappen van de meldcode worden vastgelegd in Parnassys met onderwerp: Meldcode. De stappen worden feitelijk beschreven.

Meldcode Bij huiselijk geweld en kindermishandeling

Wat staat in de wet?

De wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (sinds 2013) verplicht beroepskrachten, ook onderwijspersoneel, om een vijfstappenplan te gebruiken als ze het vermoeden hebben van kindermishandeling en/of huiselijk geweld.

Wat is het doel van de wet?

Doel van de wet is leerlingen die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling in de thuissituatie, passende hulp te bieden, zodat een einde komt aan de bedreigende situatie. Voor welke situaties geldt deze wet? Voor misbruiksituaties in de privésfeer en voor situaties in de huiselijke sfeer.

Hoe werkt de meldcode?

De meldcode bestaat uit vijf stappen. Deze stappen zijn in het stroomschema meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling beschreven.

Voor wie geldt de meldcode?

Elke medewerker van de onderwijsinstelling moet zich aan de meldcode houden.

Wie moet het stappenplan uitvoeren?

De Roelof Venema School heeft een aparte aandachtsfunctionaris voor de meldcode bij wie de meldingen binnenkomen en waarmee collega's dienen te overleggen wanneer zij zich zorgen maken over de veiligheid of het welzijn van de leerling. De aandachtsfunctionaris is Saskia Bosman.

Wat doet de aandachtsfunctionaris?

De aandachtsfunctionaris bewaakt de interne procedure en zorgt ervoor dat deze kwalitatief goed verloopt. Een medewerker kan de signalen bij de aandachtsfunctionaris neerleggen, die vervolgens de stappen 2 tot en met 5 doorloopt.

Bij twijfel kan de Roelof Venema School de signalenkaart raadplegen: <https://signalenkaart.nl/>

Bijlage 2 Het Vlaggensysteem: seksueel gedrag duiden en sturen

2.1 De kleurcodes

Groen: Gezond seksueel gedrag. Dit past voor alle betrokkenen. Seksueel gedrag is helemaal oké!

Geel: Licht grensoverschrijdend seksueel gedrag.
Dit is over de grens. Niet helemaal oké! Volgende keer beter opletten!

Rood: Ernstig grensoverschrijdend seksueel gedrag Dit is flink over de grens, niet oké! Stoppen!

Zwart: Zwaar grensoverschrijdend seksueel gedrag
Hier wordt iemand pijn gedaan. Dit kan echt niet. Stoppen!

Acties:

Groene vlag: hoe reageren?

Stop het gedrag niet.

Reageer positief op gezond gedrag.

Benoem of bevrage wat je ziet of hoort.

Reageer empathisch: bespreek de gevoelens van alle betrokkenen.

Bevestig het gedrag. Leg uit waarom.

--> Gele vlag:

Leerkracht bespreekt het met de Intern Begeleider;

Registreren in Parnassys volgens het Vlaggensysteem;

Ouders worden op de hoogte gebracht van de situatie;

Gele vlag: hoe reageren?

- Stop het gedrag of leid af.
- Benoem of bevroeg wat je ziet of hoort.
- Bespreek de gevoelens van alle betrokkenen.
- Bevestig de aspecten van het gedrag die positief zijn en leg uit waarom.
- Begrens het deel dat niet oké is en leg uit waarom.
- Maak afspraken over hoe het wel kan en hoe je dat kan aanpakken.

--> Rode en zwarte vlag:

- Wordt de aandachtfunctionaris betrokken;
- Registreren in Parnassys volgens het Vlaggensysteem;
- De leerkracht, Intern Begeleider of aandachtfunctionaris brengt directie op de hoogte;
- Ouders worden op de hoogte gebracht van de situatie. De Intern begeleider (en/of de aandachtfunctionaris) is altijd aanwezig tijdens dit oudergesprek. Er wordt evt. een melding gedaan bij Veilig Thuis of de jeugdhulpverlener wordt betrokken. Wanneer ouders niet akkoord gaan met de geadviseerde hulp dmv de jeugdhulpverlener aan ouders, wordt er alsnog een melding gedaan bij Veilig Thuis.

Rode vlag: hoe reageren?

1. Stop het gedrag.
2. Benoem het gedrag.
3. Vraag naar de beleving van alle betrokkenen.
4. Bevestig het gedrag: wat is oké en leg uit waarom.
5. Begrens het gedrag: zeg of toon wat niet oké is en leg uit waarom.
6. Maak afspraken: hoe hier in de toekomst mee omgaan?
7. Monitoring: verhoog toezicht, stel maatregelen voor.
8. Registreer intern.
9. Voorzie nazorg.

Zwarte vlag: hoe reageren?

1. Stop het gedrag.
2. Benoem het gedrag.
3. Vraag naar de beleving van alle betrokkenen.
4. Bevestig het gedrag: wat is oké en leg uit waarom.
5. Begrens het gedrag: zeg of toon wat niet oké is en leg uit waarom.
6. Maak afspraken: hoe hier in de toekomst mee omgaan?
7. Monitoring: verhoog toezicht en voer maatregelen uit.
8. Registreer intern en extern.
9. Voorzie nazorg.